

Dokument č. 1226

Johannes Unger: Předpísemné dějiny českých korunních lenních statků Aš a Plesná a jejich okolí

Zde: listina, příloha D) Aš Temperamentní body - str. 28

V úvodu „Temperamentních bodů“ se obsírně hovoří o benevolenci, odpuštění a shovívavosti. Po podrobení pánů von Zedtwitz se císařovna Marie Terezie chovala velmi shovívavě. V deseti Temperamentních bodech z 10. března 1775 jim byly ponechány některé výhody. O toto smírné vyrovnání se ašští páni snažili již 20 let předtím, ovšem k žádné shodě tehdy nedošlo. Temperamentní body obsahovaly následující přísliby: nedotčeno zůstane právo na svobodu náboženského vyznání a výkon církevního práva. Zachována zůstane také daňová svoboda. Pro území Ašska i nadále zůstávají v platnosti výjimky v oblastech soudní pravomoci, vyživování vojska, zákonných nařízení a cechů. Bylo ukončena trestuhodná vojenská okupace trvající od roku 1765. 26. dubna 1780 byl pánům von Zedtwitz vystaven nový lenní list. Vyloučen byl jako jediný vzpurný Karl Philipp Anton von Zedtwitz, který se stáhl do exilu v Bad Elsteru.

Kopie originálního textu je součástí přílohy pojednání „Denkwürdigkeiten der Deutschen mit besonderer Hinsicht auf die böhmischen Kronlehngüter Asch und Fleißen und ihrer Umgebung (Německé pamětihodnosti v ohledu na české korunní lenní statky Aš a Plesná a jejich okolí)“. V prvním dílu se plesenský pastor Johannes Unger věnuje „předlistinné historii“. V Plesné, která byla přiřazena do Bad Brambachu v Sasku, se, stejně jako v Ašském výběžku, od dob reformace kontinuálně udržela evangelická víra. Unger, které své dílo v roce 1814 věnoval „v největší úctě“ hraběti Carlu Moritzovi von Zedtwitz, studoval ranou historii svých českých/vogtlandských/frankských sousedů. Proočítal přitom převážně zprávy latinských pisatelů, interpretoval však také přírodní úkazy a vykopávky. Objevil tak ve své domovině stopy Římanů, Germánů a dalších národů. V Aši a jejím okolí identifikoval pastor řadu germánských svatyň, jako např. Hainberg. Obsahově nesouvisející jsou „přílohy“ ve druhém svazku. Zde pastor uveřejnil důležité, málo známé listiny související s Aší a Plesnou. V Ašském archivu v Rehau je uložen originál tohoto díla z roku 1814.

Johannes Tobias Unger, narozený 6. července 1800 v Aši, se po studiu ve Vídni a Praze stal 18. března 1834 prvním pastorem v Plesné. Ve Vídni se u císaře velmi zasadil o zrovnoprávnění evangelického vyznání a nějakou dobu působil v Plesné také jako starosta. Později se však své obci odcizil a byl zbaven úřadu. Unger, který se považoval také za dějepisce, zemřel v chudobě ve Schwechatu u Vídně.